

PATVIRTINTA
Vilniaus universiteto kanclerio
2017 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. R-255
(Vilniaus universiteto kanclerio
2022 m. d. įsakymo Nr. R-
redakcija)

VILNIAUS UNIVERSITETO GAISRINĖS SAUGOS INSTRUKCIJA NR. GS-1

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Vilniaus universiteto gaisrinės saugos instrukcija (toliau – instrukcija) nustato pagrindinius gaisrinės saugos reikalavimus, kurių vykdymas užtikrina gaisrinę saugą Vilniaus universitete (toliau – Universitetas).

2. Universiteto darbuotojai turi būti supažindinti su šios instrukcijos reikalavimais. Be šios instrukcijos, Universiteto darbuotojai privalo laikytis ir kitų eksploatuojamiems objektams taikomų gaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

3. Už gaisrinės saugos reikalavimų vykdymą Universiteto kamieniniuose akademinuose ir neakademinuose padaliniuose (toliau – padaliniai) yra atsakingi šių padalinių vadovai ar padalinio darbuotojai, kuriems padalinio vadovas pavedė vykdyti funkcijas susijusias su priešgaisrinės saugos reikalavimų užtikrinimu padalinyje, kurie privalo:

3.1. užtikrinti gaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų vykdymą ir nustatytą priešgaisrinį režimą priskirtuose padaliniuose;

3.2. organizuoti padalinio darbuotojų instruktavimus, supažindinant juos su šia instrukcija, esant poreikiui parengti papildomas padalinio gaisrinės saugos instrukcijas;

3.3. neleisti dirbti asmenims, neišklausiusiems gaisrinės saugos instruktavimo;

3.4. sudaryti sąlygas ir užtikrinti padalinio darbuotojų dalyvavimą priešgaisrinės saugos mokymuose ir pratybose;

3.5. parengti darbuotojų veiksmų, kilus gaisrui, planą;

3.6. organizuoti padalinio aprūpinimą reikiamomis gaisro gesinimo priemonėmis;

3.7. organizuoti padalinyje įrengtų gaisrinės technikos, automatikos įrenginių, gaisrų gesinimo priemonių savalaikę techninę priežiūrą ir tinkamą veikimą;

3.8. nutraukti padalinyje atliekamus darbus, jeigu jie gali sukelti gaisrą ar sprogimą;

3.9. įstatymų nustatytais atvejais leisti Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnams apžiūrėti ir patikrinti padalinio patalpas, statinius bei teritoriją, dalyvauti šių patikrinimų metu;

3.10. nedelsdamas organizuoti nustatytų gaisrinės saugos pažeidimų šalinimą, vykdyti valstybinės gaisrinės priežiūros pareigūnų teisėtus nurodymus;

3.11. leisti naudotis gaisrui gesinti ar gaisro gesinimui organizuoti padalinio teritorijoje esančiais vandens telkiniais, vandens tiekimo sistemomis, gamtiniais išteklių (smėliu, žvyru ir kt.), gaisro gesinimo, transporto, ryšio priemonėmis bei kitais gaisro gesinimui ar jo organizavimui būtiniais daiktais, neatsižvelgiant į gaisro kilimo vietą;

3.12. nesudaryti savo veiksmais ar neveikimu sąlygų gaisrui kilti ir išsiplėsti, teikti informaciją, reikalingą gaisrų prevencijos priemonėms padalinyje nustatyti;

3.13. kilus gaisrui padalinyje, veikti pagal Instrukcijos VI skyriaus nurodymus.

4. Darbuotojas privalo:

4.1. žinoti ir vykdyti šios instrukcijos ir kitų gaisrinės saugos instrukcijų, su kuriomis buvo supažindintas, reikalavimus, nesudaryti savo veiksmais ar neveikimu sąlygų gaisrui kilti ir išsiplėsti;

- 4.2. laikytis nustatyto priešgaisrinio režimo padalinyje ir darbo vietoje, vykdyti padalinio vadovų ir kitų asmenų, atsakingų už gaisrinę saugą, nurodymus;
 - 4.3. prižiūrėti savo darbo vietas ir naudojamų įrankių tvarkingumą bei techninę būklę, pagal kompetenciją imtis priemonių pašalinti priežastis, galinčias sukelti gaisrus, sproгимus ir apie tai informuoti tiesioginį vadovą;
 - 4.4. žinoti darbo vietoje laikomų, naudojamų ir gamybos procese susidarančių (išsiskiriančių) medžiagų bei žaliavų pagrindines, gaisro ir sproгимo atžvilgiu, pavojingas ypatybes; baigus darbą sutvarkyti darbo vietą ir išjungti įrenginius;
 - 4.5. būti susipažinęs su darbo vietoje esančiais žmonių evakavimo planais, žinoti darbo vietoje esančių pirminių gaisro gesinimo, ryšio ir signalizacijos priemonių išdėstymo vietas, mokėti tomis priemonėmis naudotis;
 - 4.6. kilus gaisrui padalinyje, veikti pagal Instrukcijos XII skyriaus nurodymus.
5. Darbuotojams draudžiama:
 - 5.1. įnešti į Universiteto patalpas ir teritoriją sprogstamas ir lengvai užsiliepsnojančias medžiagas nereikalingas technologijai;
 - 5.2. rūkyti Universiteto patalpose ir teritorijoje;
 - 5.3. palikti be priežiūros įjungtus į tinklą šildymo prietaisus, atviros ugnies šaltinius.

II SKYRIUS

BENDRIEJI GAISRINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI TERITORIJAI

6. Padalinio teritorija turi būti išvalyta, nušienauta, gamybos, augalinės atliekos, šiukšlės laikomos tam skirtose vietose laikomos tam skirtose vietose.
7. Privažiavimo keliai ir priėjimai prie statinių, gaisrinių kopėčių, gaisrinio inventoriaus, gaisrinių hidrantų ir vandens telkinių turi būti laisvi. Tarpai tarp statinių turi būti laisvi ir neužkrauti.
8. Laužus kūrenti leidžiama ne arčiau kaip 30 m nuo statinių. Palikti be priežiūros besikūrenančias laužavietes draudžiama. Smilkstančią ugniavietę būtina užgesinti.
9. Teritorijoje turi būti pažymėtos žmonių susirinkimo vietos jiems evakuojantis iš pastatų gaisro kilimo pavojaus atveju.
10. Kietu kuru kūrenamas šašlykines, kepsnines, rūkyklas, buitines krosneles, lauko židinius naudoti leidžiama ne arčiau kaip 6 m nuo statinių.
11. Į kanalizacijos sistemas ir vandens telkinius draudžiama pilti sprogius ir degius produktus, užterštas gamybines nuotekas.
12. Draudžiama degias medžiagas ir tarą sandėliuoti ant rampų ir prie statinių arčiau kaip 2 m.

III SKYRIUS

BENDRIEJI GAISRINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI STATINIAMS IR PATALPOMS

13. Kiekviename pastato aukšte gerai matomoje vietoje, prie kiekvieno įėjimo ir (ar) išėjimo turi būti pakabinti evakavimo planai. Žmonių evakavimo planas, jo simboliai ir tekstas turi būti matomi iš ne mažesnio kaip 1 m atstumo.
14. Evakuacijos keliai ir išėjimai turi būti neužkrauti, parengti žmonėms evakuoti.
15. Draudžiama evakuacijos keliuose įrengti buitinių paslaugų ir nuomos punktus, prekybos vietas ir žaidimų automatus ir kt., jeigu sumažinamas evakuacijos kelio plotis, o šių kelių koridoriuose ir laiptinėse draudžiama įrengti veidrodžius ir durų imitacijas.
16. Koridoriuose, laiptinėse ir ant virš evakuacijos keliuose esančių durų turi būti evakuacijos kryptį nurodantys ženklai, kurių bent vienas turi būti gerai matomas iš bet kurio evakuacijos kelio taško.

 arba 	arba 	Evakuojantis bėgti per duris, virš kurių pakabinti šie ženklai.
	Evakuojantis sekti evakuacijos kryptį nurodančiais ženklais.	

17. Kilus gaisrui, naudoti lifthus, eskalatorius ir keltuvus žmonėms evakuoti draudžiama, išskyrus atvejus, kai minėti įrenginiai yra tam pritaikyti.

18. Evakuacijos kelių grindų danga turi būti pritvirtinta.

19. Prie įėjimo į sandėliavimo ir kitos (ūkio) paskirties patalpas turi būti nurodytos jų kategorijos pagal sprogo ir gaisro pavojų.

IV SKYRIUS

BENDRIEJI GAISRINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI MEDŽIAGŲ SANDELIAVIMUI

20. Medžiagos turi būti laikomos grupėmis pagal joms gesinti naudojamą medžiagą (vanduo, putas, dujos ir t. t.), taip pat pagal jų fizikines bei chemines savybes ir sprogo bei gaisringumą. Medžiagos, laikomos ne lentynose, turi būti sudėtos į rietuves.

21. Rūgščių laikymo vietose turi būti ir neutralizuojančių medžiagų (kreidos, kalkių) atsarga. Rūgščių laikymo vietos turi būti pažymėtos. Reikia vengti sandėliuojamų azoto ir sieros rūgščių sąlyčio su organinės kilmės medžiagomis (mediena, šiaudai ir t. t.).

22. Medžiagos, aktyviai reaguojančios su vandeniu (karbidai, šarminiai metalai, bario peroksidas, natrio hidratas ir kt.), turi būti laikomos atskiroje patalpoje, sandarioje taroje, ne žemiau kaip 0,15 m virš grindų.

23. Sandėliuose draudžiama užkrauti langus, duris ir vartus.

24. Degių ir nedegių medžiagų, kurios laikomos degiose pakuotėse, sandėliuose draudžiama naudoti elektros šildytuvus su atvirais kaitinimo elementais, virykles ir kitus buitinius elektros prietaisus.

25. Atstumas nuo elektros šviestuvų iki sandėliuojamų degių medžiagų turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m.

26. Po laiptais, techninėse nišose draudžiama laikyti degias medžiagas ir preparatus.

27. Rūsiuose ir cokoliniuose aukštuose draudžiama laikyti suslėgtųjų dujų balionus, ypač degias, labai degias medžiagas ir preparatus, sprogstamąsias bei kitas pavojingas medžiagas, kurios sprosta ir dega sąveikaudamos su vandeniu, deguonimi ar viena su kita ir degimo metu išskiria nuodingus produktus.

28. Palėpėse laikyti degias medžiagas draudžiama. Jos turi būti užrakintos, o raktai laikomi prieinamoje vietoje, iš kurios juos galima paimti bet kuriuo paros metu.

29. Prieigų prie gaisrinių čiaupų vietos turi būti laisvos ir neužkrautos.

V SKYRIUS

BENDRIEJI GAISRINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI RENGINIŲ METU

30. Renginių, kurių metu susirenka 100 ir daugiau žmonių bendrieji gaisrinės saugos reikalavimai:

30.1. asmuo, atsakingas už renginio organizavimą privalo kruopščiai patikrinti patalpų gaisrinę būklę: evakuacijos kelius, ryšio priemones, evakuacinę bei avarinę apšvietimą, gaisrinę automatiką, pirmines gaisro gesinimo priemones. Pastebėtus trūkumus būtina pašalinti iki renginio pradžios;

30.2. renginių metu turi budėti asmenys, supažindinti su gaisrinės saugos reikalavimais ir žmonių evakavimo kelių gaisrui tvarka. Budintis personalas privalo stebėti, kad renginio metu būtų laikomasi gaisrinės saugos reikalavimų;

30.3. renginių patalpose kėdės turi būti sujungtos į eiles arba pritvirtintos prie grindų. Praeigos, išėigos turi būti išdėstytos taip, kad nesikirstų žmonių srautai.

31. Masinių renginių patalpose draudžiama:

31.1. siaurinti takus tarp kėdžių eilių ir pristatyti papildomas kėdes, fotelius, suolus;

31.2. užrakinti duris ir uždaryti langines;

31.3. apipavidalinti sceną ypač degiomis ir labai degiomis medžiagomis;

31.4. laikyti dekoracijas, inventorių po scena ar pakyla;

31.5. įleisti į patalpas daugiau žmonių, negu numatyta technologinėje projekto dalyje;

31.6. scenos apšvietimo ir kitiems efektams naudoti pavojingas chemines medžiagas ir preparatus.

32. Per rengiamas Kalėdų ir Naujųjų metų šventes eglė turi stovėti ant tvirto pagrindo, atokiai nuo durų ir netrukdyti išeiti iš patalpos. Eglės šakos turi būti per metrą nuo degių lubų ir sienų.

33. Pastebėjus bent mažiausią eglės apšvietimo sutrikimą (įkaitusius laidus, dažnai perdegančias lemputes, kibirkštis ir pan.), apšvietimą būtina išjungti.

34. Draudžiama eglės puošti žvakutėmis ir bengališkosiomis ugnimis.

VI SKYRIUS

BENDRIEJI GAISRINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI ELEKTROS ĮRENGINIAMS

35. Elektros tinklai ir įrenginiai turi būti eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijose nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus. Jie turi būti tinkami eksploatuoti, saugūs sprogo ir gaisro atžvilgiu.

36. Visi elektros įrenginiai turi būti apsaugoti nuo trumpojo laidų jungimo ir kitų avarinių režimų, galinčių sukelti gaisrą.

37. Priėjimo prie elektros skydinių ir skirstomųjų spintų vietos turi būti tvarkingos ir neužkrautos. Jose ir 1 m atstumu nuo jų draudžiama laikyti bet kokias medžiagas.

38. Pastebėjus elektros tinklą ir įrenginių gedimus, sukeliančius kibirkščiavimą, kabelių, laidų ir variklių kaitimą, būtina juos nedelsiant išjungti ir pašalinti gedimus. Montuoti ir remontuoti elektros tinklus ir įrenginius leidžiama tik kvalifikuotiems specialistams.

39. Kilnojamiesiems elektros šviestuvams ir kitiems kilnojamiesiems elektros įrenginiams turi būti naudojami tik lankstūs kabeliai.

40. Elektros šviestuvuose turi būti naudojamos ne didesnės galios elektros lempos, negu nurodyta šviestuvų techninėse charakteristikose.

41. Eksploatuojant elektros įrenginius, draudžiama:

41.1. šildyti patalpas nestandartiniais (savos gamybos) elektriniais prietaisais;

41.2. naudoti netvarkingus kištukinius lizdus, kištukus, paskirstymo dėžutes, jungiklius ir kitus elektros aparatus;

41.3. elektros lempos, šviesos sklaidytuvus, šildytuvus uždengti degiomis medžiagomis;

41.4. į elektros tinklą jungti elektros prietaisus, kurie viršija leistiną galią;

41.5. naudoti lygintuvus, virykles, virdulius, šildymo ir kitus elektros prietaisus tam tikslui nepritaikytose vietose ir palikti juos įjungtus be priežiūros, išskyrus automatiškai valdomus elektros prietaisus;

41.6. kabinti elektros šviestuvus ir kitus daiktus tiesiog ant elektros laidų ir kabelių;

41.7. naudoti laidus ir kabelius su pažeista arba eksploatavimo metu dielektrinių savybių netekusi izoliacine medžiaga;

41.8. naudoti šviestuvus su nuimtais apsauginiais gaubtais;

41.9. tiesiogiai prikalti laidus ir kabelius.

42. Laidai ir kabeliai turi būti sujungiami presuojant, suvirinant, lituojant arba specialiomis jungtimis.

43. Skirtingų metalų laidus sujungti leidžiama tik specialiomis jungtimis.

44. Atvirosios elektros instaliacijos laidai ir kabeliai tose vietose, kuriose galima juos mechaniškai pažeisti, turi būti papildomai apsaugoti (šarvais, plieniniais vamzdžiais, kampuočiu, lovine sija ir pan.). Neapsaugotų izoliuotų laidų ir jų susikirtimo su statybinėmis konstrukcijomis, kurioms nekeliama degumo reikalavimai, vietas būtina papildomai apsaugoti nuo užsidegimo.

45. Transformatorinės pastotės ir elektros skydinės turi būti švarios, jose draudžiama laikyti kitus įrenginius ar medžiagas.

46. Apsaugos nuo žaibo įrenginiai turi būti techniškai tvarkingi ir tikrinami jų įrengimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS

BENDRIEJI GAISRINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI ŠILDYMO IR VĖDINIMO SISTEMOMS

47. Visi šildymo ir vėdinimo įrenginiai turi būti eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijoje nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus, bei periodiškai atliekama jų patikra:

47.1. šildymo įrenginiai tikrinami prieš kiekvieną šildymo sezono pradžią;

47.2. vėdinimo sistemos tikrinamos ne rečiau kaip kartą per metus. Tikrinimo ir valymo rezultatai turi būti įforminami raštu.

48. Patalpose, kuriose yra degių dulkių, nuosėdų, šildymo įrenginių paviršiai turi būti reguliariai valomi.

49. Vėdinimo kameroje draudžiama laikyti įrenginius ir bet kokias medžiagas. Jos turi būti užrakintos.

50. Atsiradus gedimams, dėl kurių tiesiogiai ar netiesiogiai gali kilti gaisras, būtina nedelsiant išjungti ventiliatorių ir pašalinti gedimus.

51. Eksploatuojant vėdinimo ir oro kondicionavimo sistemas, draudžiama išmontuoti ugnį sulaikančius įrenginius arba atskirus jų elementus.

VIII SKYRIUS

BENDRIEJI GAISRINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI UGNIES DARBAMS

52. Prie ugnies darbų priskiriamos gamybinės operacijos, kurių metu naudojama atvira ugnis, gali susidaryti kibirkštys arba medžiagos įkaitinamos iki temperatūros, galinčios sukelti jų užsiliepsnojamumą (metalų suvirinimas elektra ir dujomis, darbai su lituojamąja lempa ir t. t.).

53. 5 m spinduliu nuo ugnies darbų atlikimo vietos esančios konstrukcijos ar medžiagos, kurios gali užsidegti, turi būti pašalintos arba patikimai apsaugotos. Taip pat reikia imtis priemonių, kad kibirkštys nepatektų ant žemiau esančių degių konstrukcijų. Šie reikalavimai netaikomi vykdomame technologiniame procese tuo metu tiesiogiai naudojamoms medžiagoms.

54. Atliekant ugnies darbus, draudžiama:

54.1. dirbti techniškai netvarkinga įranga ir aparatūra;

54.2. suvirinti, pjauti ar lituoti neseniai nudažytas ir neišdžiūvusias konstrukcijas ir gaminius;

54.3. naudotis tepalu, riebalais, benzinu ar kitais degiais skysčiais suteptais drabužiais ir pirštinėmis;

54.4. remontuoti komunikacijas, aparatus, turinčius slėgio ar elektros įtampos, pripildytus ypač degių, labai degių ir degių skysčių bei toksiškų medžiagų.

55. Atliekant ugnies darbus, laidai ir kabeliai neturi liestis su dujų balionais ir kita įranga.

56. Iš ugnies darbų atlikimo vietų nuo metalo konstrukcijų ir įrenginių turi būti pašalintos, nuvalytos galinčios sprogti ar užsidegti medžiagos, derva, dulkės ir t. t. Draudžiama pradėti ugnies darbus, jei nesiimta gaisrinę saugą užtikrinančių priemonių.

57. Aparatai ir kiti įrenginiai, kuriuose bus atliekami ugnies darbai, turi būti sustabdyti ar išjungti, iš jų ir vamzdynų pašalintos galinčios sprogti ar užsidegti medžiagos, atjungti aklėmis nuo

veikiančių aparatų ir komunikacijų, išgarinti arba išplauti vandeniu, išvėdinti, iš aparatų ir vamzdynų paimti oro mėginiai analizei atlikti.

58. Ugnies darbų zonoje pastebėjus degių dujų ar skysčių nuotėkį šie darbai turi būti nedelsiant nutraukti. Jie gali būti vykdomi toliau tik išsiaiškinus ir pašalinus degių dujų ar skysčių nuotėkio priežastis.

59. Atliekant ugnies darbus dujomis, draudžiama:

59.1. užlaužti, persukti, tarpusavyje keisti ir naudoti ilgesnes kaip 30 m žarnas;

59.2. naudotis neveikiančiais, techniškai nesutvarkytais suvirinimo įrangos matavimo prietaisais ir apsauginiais slėgio vožtuvais;

59.3. naudoti nesandarias ir nepatikimai prie aparatų ir dujų balionų pritvirtintas žarnas;

59.4. laikyti balionus horizontalioje padėtyje;

59.5. dirbti nesužymėtomis žarnomis.

60. Atstumas nuo suvirinimo vietos iki degių dujų balionų turi būti ne mažesnis kaip 10 m, o nuo deguonies baliono iki degių dujų baliono – ne mažesnis kaip 5 m.

61. Elektros suvirinimo aparatų kabeliai, kontaktinės jungtys turi būti techniškai tvarkingi ir patikimai sujungti, pažeistos elektros kabelių vietos – patikimai izoliuotos.

IX SKYRIUS

BENDRIEJI GAISRINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI DARBAMS LABORATORIJOJE

62. Laboratorijų personalas turi būti susipažinęs su naudojamų cheminių medžiagų ir preparatų sprogumu, gaisringumu ir laikytis atitinkamų saugos reikalavimų.

63. Laboratorijose visi darbai, kurių metu gali išsiskirti kenksmingų, sprogusių ir (ar) gaisringų dujų bei garų, turi būti atliekami techniškai tvarkingose traukos spintose, veikiant vėdinimo sistemai.

64. Šarminius metalus būtina laikyti vandens neturinčiame žibale arba tepaluose, sandariai uždarytame (kad nepatektų oras), storomis sienelėmis inde. Stiklainius su šarminiais metalais būtina dėti į sandariai uždaromas metalines dėžes.

65. Suslėgtųjų, suskystintųjų ir ištirpintųjų dujų balionus būtina laikyti metalinėse spintose, ne laboratorijose. Spintose turi būti prapjovos arba vėdinimo įrenginiai.

66. Galeninių preparatų ruošimo dirbtuvėse, laboratorijose ir patalpose būtina:

66.1. spirito virimo ir rektifikavimo aparatus, taip pat kompresorius ir karbiuratorinius įrenginius laikyti atskirose patalpose;

66.2. ypač degias, labai degias ir degias skystas medžiagas ir preparatus laikyti tam tikslui pritaikytose patalpose.

67. Koncentruotų mineralinių rūgščių stikliniame inde su tampriais kamščiais leidžiama laikyti ne daugiau kaip 3 kg. Bromas ir chromo anhidridas turi būti laikomi traukos spintose, stikliniuose induose, įstatytuose į metalinius arba fajansinius įdėklus.

68. Raudonasis fosforas turi būti laikomas sandariai uždarytame stikliniame arba metaliniame inde, vandenilio peroksidas (30 proc. perhidrolis) – tamsiame stikliniame inde su medžio kamščiu, metaliniame konteineryje. Šias medžiagas draudžiama laikyti vienoje spintoje su oksidatoriais, metalų milteliais ir šarminiais metalais.

69. Reagentai (oksidatoriai) turi būti laikomi stikliniuose induose su tampriais arba plastikiniais užsukamais kamščiais. Šie indai turi būti statomi spintose ant atskirų lentynų.

70. Prieigose prie cheminių medžiagų laikymo vietų turi būti aiškūs užrašai, nurodantys cheminės medžiagos būdingąją savybę, pvz., „Ugnis pavojinga“, „Nuodinga“ ir pan.

71. Visose laboratorijų patalpose vėdinimo sistema turi būti įjungta 5 min. prieš darbą ir išjungta darbą baigus.

72. Draudžiama palikti be priežiūros į elektros tinklą įjungtą aparatūrą ir kitus elektros įrenginius.

73. Ypač degias, labai degias ir degias skystas medžiagas ir preparatus draudžiama pilti į kanalizaciją. Panaudotus skysčius būtina supilti į sandarą indą, o pasibaigus darbo dienai – išnešti iš laboratorijos.

74. Bandymų įrenginių patalpose turi būti gaisro gesinimo ir neutralizuojančių priemonių pagal naudojamų medžiagų savybes ir technologinių procesų ypatybes.

X SKYRIUS

BENDRIEJI GAISRINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI GAISRŲ GESINIMO PRIEMONĖMS IR GAISRINĖI ĮRANGAI

75. Gaisrinės saugos sistemos ir gaisrinės automatikos įrenginiai, mažinantys grėsmę žmonėms ir jų turtui, skirti gaisrui aptikti, pranešti apie jį, gesinti, dūmams ir šilumai šalinti, turi būti techniškai tvarkingi ir veikiantys.

76. Statinio aktyviųjų gaisrinės saugos priemonių techninė priežiūra ir bandymai turi būti atliekami ne rečiau kaip kartą per metus, vadovaujantis gamintojo pateikta technine informacija

77. Universitete yra šios pirminės gaisro gesinimo priemonės:

77.1. milteliniai gesintuvai, skirti kietoms degioms medžiagoms, degiems skysčiams, dujoms gesinti; šiais gesintuvais leidžiama gesinti elektros įrenginius, kurių įtampa ne didesnė kaip 1000 voltų; gesinant patalpoje reikėtų stovėti tarp gaisro židinio ir išėjimo, nes milteliai greitai pasklinda patalpoje, apsunkina kvėpavimą ir matomumą;

77.2. angliarūgštės gesintuvai, skirti degiems skysčiams, kietoms medžiagoms gesinti; šiais gesintuvais leidžiama gesinti elektros įrenginius, kuriuose įtampa ne didesnė kaip 1000 voltų; angliarūgštės gesintuvai pritaikyti gaisrams muziejuose, archyvuose, kompiuterinės technikos ir kitose panašiose patalpose gesinti; gesinant gaisrą šiais gesintuvais, reikia saugotis, kad atviromis kūno dalimis nebūtų prisiliesta prie purkšto metalinių dalių dėl galimo pavojaus nušalti;

77.3. vandens putų gesintuvai, skirti kietoms degioms medžiagoms ir degiems skysčiams gesinti; šiais gesintuvais draudžiama gesinti elektros įrenginius su įtampa;

77.4. nedegus audeklas, priemonė, skirta nedideliems plotams gesinti; nedegus audeklas yra pati geriausia priemonė malšinti gaisrą, išiplieskusį užsidegus riebalams, tačiau juo galima gesinti ir degančius buitinės technikos prietaisus, užsiliepsnojusius žmogaus rūbus;

77.5. gaisriniai čiaupai, skirti gesinti kietoms degioms medžiagoms; gaisriniais čiaupais gesinama vandeniu, todėl būtina įsitikinti, kad išjungtas elektros tiekimas į gesinamą patalpą.

78. Gesintuvų laikymo vietos ir gaisriniai čiaupai turi būti pažymėti ženklais, kurie turi būti gerai matomi, įrengti 2–2,5 m aukštyje nuo grindų ar žemės paviršiaus.

79. Draudžiama pirmines gaisrų gesinimo priemones ir inventorių naudoti ne pagal paskirtį.

80. Gesintuvai turi būti:

80.1. laikomi lengvai prieinamose ir matomose vietose, ne arčiau kaip per 1 m nuo šildymo prietaisų ir įrenginių;

80.2. kabinami ne aukščiau kaip per 1,5 m nuo grindų iki gesintuvo apačios ir taip, kad atidarytos patalpos durys netrukdytų jų paimti;

80.3. statomi gaisrinių čiaupų spintelėse arba prie jų, gaisriniuose skyduose arba ant grindų, laikomi specialiose spintelėse, dėžėse ar stovuose;

80.4. laikomi taip, kad būtų matyti užrašai.

81. Gesintuvai, esantys lauke arba nešildomoje patalpoje, turi būti pritaikyti eksploatuoti esant žemai temperatūrai.

82. Draudžiama pirmines gaisrų gesinimo priemones ir inventorių naudoti ne pagal paskirtį.

83. Gesintuvų, kitos gaisrinės įrangos paleidimo įtaisai turi būti užplombuoti. Plombavimo būdas neturi apsunkinti gesintuvo ar kitos gaisrinės įrangos paleidimo.

84. Draudžiama užstatyti privažiavimo prie gaisrinių hidrantų kelius ir pačius gaisrinius hidrانتus.

XI SKYRIUS

PATALPŲ UŽDARYMO TVARKA BAIGUS DARBĄ

85. Pasibaigus darbui, darbuotojas prieš uždarydamas patalpas, privalo patikrinti, ar:

- 85.1. nesijaučia patalpose dujų, degėsių ir kitų nebūdingų specifinių kvapų;
 - 85.2. išjungti elektros įrenginiai ir prietaisai, kuriems pagal technologiją nereikalingas nenutrūkstamas veikimas, apšvietimas ir pan.;
 - 85.3. įjungtos automatinės gaisro gesinimo ir signalizacijos priemonės;
 - 85.4. nepalikta degių medžiagų darbo vietoje;
 - 85.5. ant šildymo prietaisų nėra jokių pašalinių daiktų;
 - 85.6. uždaryti langai, durys ir pan.;
 - 85.7. neužkrauti takai, skirti prieiti prie gaisro gesinimo priemonių, evakavimo išėjimų, elektros skirstomųjų spintų ir pan.;
 - 85.8. nėra patalpose žmonių.
86. Už patalpų uždarymą atsakingas darbuotojas, pastebėjęs 88 punkte išvardytus pažeidimus, privalo imtis priemonių jiems pašalinti. Jei savarankiškai trūkumų pašalinti negali, privalo apie tai pranešti tiesioginiam vadovui.

XII SKYRIUS VEIKSMAI KILUS GAISRUI

87. Darbuotojas, pastebėjęs gaisrą, privalo:
- 87.1. įvertinti situaciją, jei tai nedidelis gaisras arba tik išplieskęs, gesinti pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis (gaisrinis čiaupas, gesintuvas, nedegus audeklas), jei tai nesukelia pavojaus gyvybei ir sveikatai;
 - 87.2. paspausti gaisro pavojaus mygtuką, jei jo nėra informuoti žmones apie gaisrą žodžiu, šaukiant „Gaisras“;
 - 87.3. skambinti skubiosios pagalbos tarnybų telefonu – 112;
 - 87.4. supratęs, kad gaisro užgesinti nėra galimybės arba situacija kelia pavojų, evakuotis artimiausiu keliu, prieš evakuaciją apžiūrėti kabinetą ar neliko žmonių, uždaryti duris (bet neužrakinti), jei yra būtinybė imtis priemonių gelbėti žmones, apsaugoti materialines vertybes;
 - 87.5. informuoti tiesioginį vadovą.
88. Darbuotojas išgirdęs gaisro pavojaus signalą arba išgirdus žodinį pranešimą apie gaisrą, privalo:
- 88.1. nedelsiant nutraukti darbinę veiklą ir informuoti kabinete esančius studentus (kitus asmenys) apie būtinybę eiti prie artimiausio evakuacinio išėjimo - evakuotis;
 - 88.2. prieš evakuaciją apžiūrėti kabinetą ar neliko žmonių. Uždaryti duris (bet neužrakinti), kad ugnis neišplistų daugiau;
 - 88.3. evakuojantis būtina įvertinus kelio saugumą, eiti link artimiausio evakuacinio kelio, vadovaujantis evakuacijos kryptį nurodančiais ženklais;
 - 88.4. sėkmingai išėjus iš pastato, evakuotus asmenys suburti (rinktis) į numatytą susirinkimo vietą ;
 - 88.5. susirinkimo vietoje suskaičiuoti evakuotus asmenys ir apibendrintą informaciją pateikti vadovui arba atvykusioms tarnyboms. Nurodyti asmenys, kuriems galimai nepavyko evakuotis ir liko patalpose;
 - 88.6. grįžti į patalpas tik gavus leidimą.
89. Universiteto padalinio vadovas arba jo įgaliotas asmuo, atvykęs į gaisro vietą, privalo:
- 89.1. patikrinti, ar iškviešti ugniagesiai;
 - 89.2. nedelsiant organizuoti žmonių evakavimą;
 - 89.3. kol neatvykę ugniagesiai, vadovauti gaisro gesinimui;
 - 89.4. paskirti asmenį, gerai žinantį privažiavimo kelius ir vandens telkinius, pasitikti ugniagesius;
 - 89.5. kontroliuoti, kad pavojingoje zonoje nebūtų žmonių, išskyrus tuos, kurie gesina gaisrą ir padeda evakavimui;

- 89.6. sustabdyti, jei reikia ir galima pagal technologiją, darbo procesus, prireikus išjungti elektrą, dujas, įrengimus, vėdinimo sistemas ir panaudoti turimas priemones gaisro plitimui užkirsti;
 - 89.7. organizuoti materialinių vertybių evakavimą iš gaisro zonos ir jų apsaugą;
 - 89.8. atvykus tarnyboms suteikti reikiamą informaciją apie objektą ir padėti incidento vietoje, bei vykdyti jų nurodymus.
-